

Sant eller falskt - en introduktion till källkritik

Med utgångspunkt i en bild får eleverna undersöka och samtala om att vara källkritiska.

Kristina Alexanderson har arbetat fram lektionsmaterialet inom ramen för det arbete som Internetstiftelsen gjort för att stärka pedagogers och elevers digitala kompetens.

Till läraren

1. Titta på bilden
2. Skriv en räknesaga
3. Skriv en saga
4. Tips på lektion att fortsätta med

LÄRARINSTRUKTIONER

Lektionens syfte

Syftet med lektionen är att på ett enkelt sätt introducera eleverna till vad det innebär att vara källkritisk.

Förberedelser

När ni ska arbeta med att analysera den här bilden kan det vara bra att under samtalet hjälpa eleverna att hitta till orden sant, falskt, information, fakta, åsikt, fantasi, påhitt,

kontrollera samt granska. Använd frågorna som stöd om eleverna inte kommer igång på egen hand.

Skriv ut bilden så att eleverna får en bild per par, eller projicera den i klassrummet.

Genomförande

Lektionen inleds med en övning där eleverna sitter i par och spånar fritt kring bilden nedan med stöd av några frågor, för att väcka deras egna tankar om vad det innebär att vara källkritisk. Parens funderingar sammanfattas förslagsvis i ett gemensamt samtal i helklass. Därefter fortsätter eleverna att sitta i par och skriver två olika sagor.

LÄROPLANSKOPPLING

Skolans uppdrag

Skolan ska bidra till att eleverna utvecklar förståelse för hur digitaliseringen påverkar individen och samhällets utveckling. Alla elever ska ges möjlighet att utveckla sin förmåga att använda digital teknik. De ska även ges möjlighet att utveckla ett kritiskt och ansvarsfullt förhållningssätt till digital teknik, för att kunna se möjligheter och förstå risker samt kunna värdera information.

Centralt innehåll i ämnet svenska (årskurs 1-3)

Informationssökning och källkritik

- Informationssökning i böcker, tidskrifter och på webbplatser för barn samt via sökmotorer på internet.
- Källkritik, hur texters avsändare påverkar innehållet.

Centralt innehåll samhällsorienterande ämnen (årskurs 1-3)

Att undersöka verkligheten

- Metoder för att söka information från olika källor: intervjuer, observationer och mätningar. Hur man kan värdera och bearbeta källor och information, såväl med som utan digitala verktyg.

Centralt innehåll i ämnet bild (årskurs 1-3)

Bildanalys

- Informativa bilder, till exempel läroboksbilder och hur de är utformade och fungerar.
- Historiska och samtida bilder och vad bilderna berättar, till exempel dokumentära bilder från hemorten och konstbilder.

Lektionen

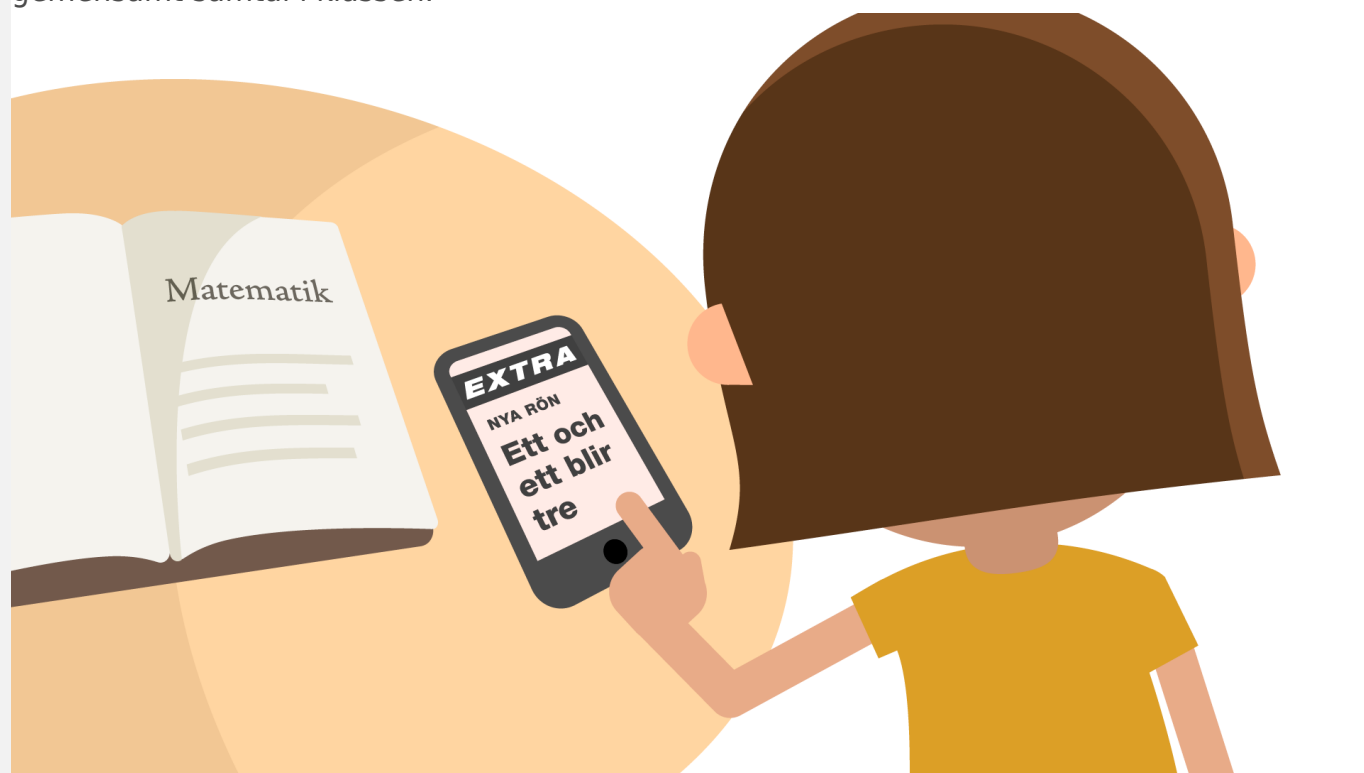
VISA I KLASSRUMSLÄGE [Kopiera länk till klassrumsläge](#)

Lektionsdel 1:

Titta på bilden

Instruktioner

Arbeta i par och titta på bilden. Besvara sedan frågorna nedan. Sammanfatta era intryck i ett gemensamt samtal i klassen.

Frågor att fundera över

- Vad föreställer bilden?
- Vad står det på telefonens skärm?
- Vad tror du att det betyder?
- Vad tänker personen på bilden om det som står på skärmen?
- Vad är det för bok som ligger på bordet?
- Vad tror du att personen på bilden ska göra med boken?
- Brukar du tro på allt du hör och ser?
- Varför står det "Nya rön" och "EXTRA" tror du?
- Vad vill bilden berätta?
- Vad är sant?

Lektionsdel 2:

Skriv en räknesaga

Instruktioner

Arbeta i par och gör en räknesaga.

Skriv en räknesaga

Gör en räknesaga kring "1 + 1 = 2".

Lektionsdel 3:

Skriv en saga

Instruktioner

Arbeta i par och skriv en saga enligt nedan.

Skriv en saga

Skriv en saga om "Ett och ett blir tre". Vad kan den sagan handla om? Kanske är "Ett" ett namn på en hund, eller så är "Ett och ett" ett namn på ett lekpals?

Lektionsdel 4:

Tips på lektion att fortsätta med

Instruktioner

Låt dina elever fördjupa sina kunskaper i källkritik genom att göra lektionen [Värdera källor - är fågeln farlig?](#)

